

Bijlage bij de brief aan de Commissie van Justitie van de Tweede Kamer met reactie op de Wtra

[11 januari 2006]

Bijlage: 1

Juridische, technische en redactionele commentaren bij het wetsvoorstel 30 397 'Wet tuchtrechtspraak accountants'

Hoofdstuk I Algemeen

Artikel 1, onder a

1. De categorie Accountants-Administratieconsulenten wordt beperkt tot de AA's met een aantekening in het register. Hieruit volgt dat AA's zonder aantekening in het register (naar schatting 700 à 900 AA's) buiten het bereik van de wet vallen en dus niet aan het tuchtrecht onderworpen zijn. Dit heeft met name consequenties ten aanzien van de toepassing van artikel 55, lid 1, onder a, Wet op de Accountants-Administratieconsulenten: werkzaamheden betreffende de totstandkoming of de uitvoering van een opdracht tot beoordeling van een financiële verantwoording. Deze werkzaamheden worden óók verricht door Accountants-Administratieconsulenten zonder aantekening in het register. Te dien aanzien vallen zij echter niet onder het tuchtrecht terwijl de Accountants-Administratieconsulenten met aantekening in het register, die dezelfde werkzaamheden verrichten, te dien aanzien wel onder het tuchtrecht vallen. Dit onderscheid kan worden opgeheven door in artikel 1, lid 1 onder a, de woorden 'ten aanzien van wie in het register een aantekening is geplaatst als bedoeld in artikel 36, derde lid, van de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten' te schrappen.

Artikel 1, onder j

2. 'artikelen 10, eerste lid, van de Wet toezicht accountantsorganisaties ...' moet zijn: artikelen 11, eerste lid ...

Hoofdstuk II Tuchtrectelijke Maatregelen

Artikel 2, onder d

3. In plaats van 'schorsing' wordt thans het begrip tijdelijke doorhaling gebruikt. Dit betekent dat artikel 55, lid 4 en artikel 56, lid 2b WRA en de respectievelijke artikelen in de WAA, waarin nog steeds 'schorsing' staat, moeten worden aangepast.

Artikel 9, tweede lid

4. Volgens artikel 48 worden uitspraken niet ten uitvoer gelegd dan nadat zij onherroepelijk zijn geworden. Dit betekent dat een opgelegde tuchtmaatregel in de registers pas kan worden opgenomen na het in kracht van gewijsde gaan. Dat is in ieder geval pas twee maanden na de uitspraak en in geval van beroep nog veel later.

Dus de informatie krachtens het eerste lid van artikel 9, respectievelijk artikel 7, lid 2 en artikel 8, lid 2, (terstond na de uitspraak) heeft voor het doel van tenuitvoerlegging niet veel zin. Geregeld zou moeten worden dat de Accountantskamer na het verstrijken van de beroepstermijn aan de AFM, respectievelijk de voorzitter van NIVRA of NOvAA mededeelt 1e dat de uitspraak onherroepelijk is geworden en dat de opgelegde maatregel in het register kan worden opgenomen of 2e dat beroep is ingesteld en dat op de uitspraak van het CBb moet worden gewacht. In het laatste geval moet bovendien geregeld worden dat de Accountantskamer na de uitspraak van het CBb mededeelt of en zo ja, welke maatregel in het register moet worden opgenomen. (CBb kan uitspraak Accountantskamer geheel of gedeeltelijk vernietigen en geen maatregel opleggen of een andere maatregel opleggen).

5. De maatregel van waarschuwing wordt niet in het register opgenomen. Een geldboete van €2 wordt wel in het register opgenomen. Blijkens de Memorie van Toelichting (30397, nr. 3, blz 14, art. 5) moet een geldboete van €2 worden gezien als een symbolische maatregel, te vergelijken met in het strafrecht schuldigverklaring zonder of met een symbolische strafoplegging. De Wtra kent niet zoals in het huidige tuchtrecht de uitspraak: gegrondverklaring van de klacht zonder oplegging van een maatregel. Dus in deze gevallen als een waarschuwing een te zware maatregel zou zijn, moet de Accountantskamer altijd een boete van €2 opleggen. Deze maatregel blijft, aldus de MvT aan betrokkene kleven. Dit leidt tot onrechtvaardigheid. De ene accountant kan in de loop van zijn carrière 10 waarschuwingen op zijn naam hebben staan, wat echter op geen enkele manier naar buiten blijkt, de andere accountant heeft éénmaal een boete van €2 gehad, die tot aan zijn dood aan hem blijft kleven. Het is zelfs zo dat de accountant wiens inschrijving op last van de Accountantskamer is doorgehaald en die zich na 10 jaar of eventueel zelfs korter opnieuw laat inschrijven, met een schoon register begint. Terwijl de accountant, die in het begin van zijn carrière een foutje heeft gemaakt, dat eigenlijk niet strafwaardig was maar waarvoor de Accountantskamer op grond van de wet geen andere mogelijkheid had dan oplegging van een boete van €2, die maatregel tot het einde met zich meedraagt.

In de wet zou daarom nog moeten worden opgenomen dat de vastlegging in het register van opgelegde tuchtmaatregelen een beperkte duur heeft, bij voorbeeld vier jaar. Ook in de Wet op de Justitiële Documentatie is geregeld dat een strafblad na vier of acht jaar wordt geschoond. Het is uitermate vreemd dat een kleine door een accountant begane overtreding tot zijn dood of de datum waarop hij uit anderen hoofde uit het register wordt uitgeschreven, aan hem blijft kleven terwijl van een door diezelfde accountant begaan zwaar misdrijf na acht jaar niet meer blijkt.

6. Overigens is de vraag welke waarde moet worden toegekend aan het opnemen van deze maatregelen in het register van NIVRA, respectievelijk NOvAA. Derden kunnen er alleen van kennis nemen als zij bij het bestuur van NIVRA of NOvAA om inzage in het register vragen. Schriftelijk mag alleen worden meegedeeld of een persoon als RA/AA staat ingeschreven en of de inschrijving van een RA/AA tijdelijk is doorgehaald. (artikel 56, lid 2 onder b WRA, artikel 37, lid 2, onder b WAA). Dit geldt ook in geval van elektronische raadpleging van het register via internet.

Hoofdstuk III De Accountantskamer

Artikel 12, eerste lid

7. Niet aangegeven is hoeveel plaatsvervangend voorzitters er zijn en wie uit de zes plaatsvervangende leden/ rechterlijk ambtenaar de plaatsvervangende voorzitters aanwijst.

Artikel 16, eerste lid

8. Naast NOvAA en NIVRA zou ook de AFM met name in dit artikel moeten worden genoemd. Immers de AFM is op dezelfde wijze bij de Accountantskamer betrokken als NIVRA en NOvAA. Onverenigbaarheid functie Accountantskamer met functie of betrekking bij AFM zou niet moeten afhangen van de door de Minister te stellen regels.

Artikel 16, tweede lid

9. De begrippen 'voor gemene rekening' en 'onder gemeenschappelijke naam' komen in de accountantswetten en de daarvan afgeleide regels niet meer voor. Beter lijkt het om in deze bepaling aan te sluiten bij het begrip 'netwerk' als bedoeld in het Besluit toezicht accountantsorganisaties. Dit is een ruimer begrip dan alleen gemene rekening of gemeenschappelijke naam.

Hoofdstuk IV Het tuchtgeding in eerste aanleg

Artikel 22, eerste lid

10. De verwijzing naar artikel 28, eerste lid, van de Wet toezicht accountantsorganisaties is onjuist. Dit moet zijn: artikel 31, lid 1. Deze onjuiste verwijzing komt ook voor in de artikelen 22, lid 6, 30, 41, lid 1 en lid 5, 44, lid 1, onder a en lid 5, artikel 50a WAA.
11. De redactie van het eerste lid is onjuist. De genoemde artikelen 51, lid 1 WAA, 33, lid 1 WRA en 28 (31), lid 1 Wta bevatten geen normen. Zij bepalen slechts het bereik van de tuchtrechtspraak. Deze artikelen kunnen dus niet worden overtreden.

Een betere redactie zou kunnen zijn: Een ieder kan bij een vermoeden van overtreding van wettelijke bepalingen betreffende de uitvoering van werkzaamheden, zoals bedoeld in artikel 51, eerste lid, van de WAA, artikel 33, eerste lid, van de WRA of artikel 31, eerste lid, Wta, of van overtreding van het bepaalde in een verordening van de NOvAA, respectievelijk het NIVRA die betrekking heeft op de uitvoering van deze werkzaamheden binnen drie jaar na constatering van de overtreding de zaak bij de accountantskamer aanhangig maken door middel van een klaagschrift.
12. De onjuiste redactie 'overtreding van artikel 28 (31), eerste lid, Wta, enz. komt ook voor in artikel 30, artikel 41, eerste en vijfde lid en artikel 44, eerste en vijfde lid.
13. Niet duidelijk is of onder 'verordening' ook de nadere voorschriften ex artikel 19, lid 4, WRA of artikel 21 lid 2, WAA vallen. Voor een goede werking van het tuchtrecht is dit noodzakelijk. Daarom ware een verwijzing naar deze nadere voorschriften alsnog in de wet of ten minste in de toelichting op te nemen.

Artikel 22, tweede lid en derde lid

14. Zoals de tekst thans luidt zou de voorzitter van de NOvAA een klacht tegen een RA aanhangig kunnen maken en vice versa. De aanhef zou moeten luiden: De voorzitter van de NOvAA, indien betrokkene Accountant-Administratieconsulent is, respectievelijk de voorzitter van het NIVRA, indien betrokkene registeraccountant is, ...

Artikel 22, derde lid

15. De verwijzing naar artikel 9a WAA moet zijn: artikel 50a. De verwijzing naar artikel 7a WRA moet zijn: artikel 32a.
16. Blijkens dit artikel kan de voorzitter NIVRA/NOvAA een zaak aanhangig maken bij de accountantskamer indien het een klacht betreft die is behandeld door de klachtencommissie indien ... enz. Dit kan dus zowel een klacht zijn die gegrond is verklaard als een klacht die ongegrond is verklaard. De Memorie van Toelichting (30397, nr. 3, blz. 13, Hoofdstuk III Ontvangen adviezen, slot) spreekt echter alleen van een klacht die grond is verklaard. Hier is dus sprake van een tegenstrijdigheid tussen wet en MvT.

Indien alleen gegrond verklaarde klachten worden bedoeld zouden in artikel 22, lid 3, de woorden 'die behandeld is' gewijzigd moeten worden in: die gegrond verklaard is

17. In artikel 50 l, WAA, respectievelijk artikel 32 l, WRA is bepaald dat de klachtencommissie bij gegrondverklaring van een klacht een aanbeveling aan de voorzitter NIVRA/NOvAA kan doen de zaak door te zenden aan de accountantskamer. Daarbij wordt ten aanzien van de klacht niet de beperking gemaakt als bedoeld in artikel 22, lid 3, onder a en b. De vraag rijst of de doorzending van een klacht aan de accountantskamer op aanbeveling van de klachtencommissie een activiteit van de voorzitter NIVRA/NOvAA is als bedoeld in artikel 22, lid 3 of dat dit een extra mogelijkheid is voor de voorzitter een zaak aanhangig te maken bij de accountantskamer buiten de mogelijkheden bedoeld in artikel 22, lid 2 en lid 3. In het eerste geval zouden in artikel 50 l WAA en artikel 32 l WRA dan nog de voorwaarden onder a en b van artikel 22, lid 3 moeten worden opgenomen.

Artikel 22, derde lid, onder b

18. '... dat in het maatschappelijk verkeer aan de objectiviteit, onafhankelijkheid, integriteit en vakbekwaamheid aan het accountantsberoep wordt gesteld' zou moeten luiden:
dat in het maatschappelijk verkeer aan de objectiviteit, onafhankelijkheid, integriteit en vakbekwaamheid van accountants wordt gesteld.

Aan het accountantsberoep als zodanig kunnen geen eisen worden gesteld. Wel aan de personen die dit beroep uitoefenen.

Artikel 22, zevende lid

19. De verwijzing naar artikel 60a WAA moet zijn: artikel 50a WAA.

Artikel 23, vierde lid, sub b en c

20. 'b. het NIVRA' moet zijn: b. de voorzitter van het NIVRA
'c. de NOvAA' moet zijn: c. de voorzitter van de NOvAA
Blijkens artikel 22, lid 2 en lid 3 worden klachten ingediend door de voorzitters van NIVRA en NOvAA.

Artikel 23, vijfde lid

21. Nummering aanpassen van 4. in 5.

Artikel 24

22. Een definitie van 'externe accountant' ontbreekt. Na 'externe accountant' zou moeten worden toegevoegd: als bedoeld in artikel 1, lid 1, onder e, Wta, of: de woorden 'extern accountant' schrappen. Immers een extern accountant is op grond van artikel 27 Wta altijd een RA of AA.

Artikel 25, eerste lid

23. Niet duidelijk is dat betrokkene een afschrift van de klacht ontvangt als hem gevraagd wordt te reageren.

De aanhef zou kunnen luiden: De accountantskamer kan met gelijktijdige toezending van de klacht aan betrokkene verzoeken ...

Artikel 26, eerste lid

24. De termijn van 'acht weken' moet zijn: tien weken.
Immers termijn verweerschrift is vier weken, termijn repliek is vier weken, termijn dupliek is twee weken, totaal tien weken. Volgens de tweede volzin van het eerste lid mag de termijn voor verlenging niet langer zijn dan de tijd die gebruikt is voor de procedure in artikel 25. Hetzelfde moet dan gelden voor de termijn zónder verlenging, dus niet langer dan tien weken.

Artikel 26, derde lid

25. Indien de procedure van artikel 25 is gevolgd is het toezenden van de klacht en alle stukken overbodig omdat betrokkene die reeds in zijn bezit heeft.

Artikel 28, tweede lid

26. Het is niet zozeer dat de belangen van betrokkene kunnen worden geschaad door openbaarmaking als wel de belangen van cliënten van betrokkene. Uit de Memorie van Toelichting (30397, nr. 3, blz. 20, art. 28) blijkt dat dit ook wordt bedoeld (gegevens van bedrijven die een vertrouwelijk karakter hebben). Daarom zou in artikel 28, lid 2 moeten staan: de belangen van de betrokkene, de klager of derden.

Artikel 28, derde lid

27. 'de plaatsvervangend voorzitter' zou moeten zijn: een plaatsvervangend voorzitter, want er zijn meer plaatsvervangend voorzitters.

Tevens zou hier toegevoegd moeten worden dat indien een plaatsvervangend voorzitter zitting heeft deze als voorzitter optreedt. Anders zou misverstand kunnen ontstaan wie in artikel 29, 32, lid 3, 34 en 35 met voorzitter wordt bedoeld, de echte of de plaatsvervangend voorzitter.

Artikel 30

28. Inzake overtreding van genoemde wetsartikelen zie de opmerking bij artikel 23, lid 1.

29. Welke betekenis moet worden gehecht aan het behandelen van een klacht 'als ware deze afkomstig van de voorzitter van ...'? Wordt de voorzitter dan partij? Wordt van hem verwacht dat hij actief deelneemt aan de verdere behandeling? Moet hij bij voorbeeld een dupliek schrijven of bij de mondelinge behandeling het woord voeren? Dan zal hij toch eerst uitvoerig moeten worden ingelicht over de klacht met toezending van alle stukken. Wat als de voorzitter het niet eens is met het standpunt van de accountantskamer dat het algemeen belang is gediend met voortzetting van de behandeling van de klacht? Wat is de positie van de voorzitter als de betrokken accountant na gegrondverklaring van de klacht in beroep gaat bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven?

Wat als de klacht op grond van artikel 22, lid 6, ambtshalve wordt aangevuld door de accountantskamer? Wordt de klacht dan verder behandeld als ware deze afkomstig van de voorzitter en de AFM?

De consequenties van het betrekken van de voorzitter(s) bij de voortzetting van de behandeling van de klacht zijn niet geregeld noch toegelicht. De vraag is of het nodig is de klacht als afkomstig van de voorzitter te beschouwen. Waarom is niet eenvoudig geregeld dat de accountantskamer ambtshalve de behandeling van de klacht kan voortzetten?

Artikel 38, tweede lid

31. De uitspraak zou niet alleen in moeten houden de gronden en voorschriften, waarop de beslissing een tuchtrechtelijke maatregel op te leggen berust, maar ook de gronden en voorschriften, waarop de beslissing dat de klacht gegrond is berust.

32. Evenzo zou bepaald dienen te worden dat als de klacht ongegrond wordt verklaard de gronden en voorschriften waarop deze beslissing berust daarin worden opgenomen. Dit ook in verband met het instellen van beroep.

Artikel 38, vierde lid

33. Blijkens de verwijzing naar het tweede en het derde lid behoeft de beslissing omtrent klachten die ongegrond zijn bevonden, niet in het openbaar te worden uitgesproken. Als dat inderdaad de bedoeling zou zijn, rijst de vraag waarom niet-ontvankelijkheid van de klacht dan wel in het openbaar wordt uitgesproken. Dit lijkt onlogisch.

De woorden 'bedoeld in het tweede en het derde lid' zouden kunnen worden geschrapt.

Artikel 39, eerste lid

34. Onderscheid wordt gemaakt tussen 'kennelijk ongegrond' en 'van onvoldoende gewicht'. In het laatste geval is de voorzitter dus van oordeel dat de klacht op het eerste gezicht niet ongegrond is maar misschien wel gegrond zou kunnen zijn en in dat geval een heel lichte overtreding betreft. Die mogelijkheid is echter al in het tweede lid geregeld. De woorden 'van onvoldoende gewicht' zijn eigenlijk overbodig.

Artikel 39, tweede lid

35. Dit lid gaat er vanuit dat als een klacht gegrond wordt verklaard altijd een tuchtmaatregel wordt opgelegd. Het zou mogelijk moeten zijn dat een klacht gegrond wordt verklaard maar dat desalniettemin geen maatregel wordt opgelegd. Vergelijk in het strafrecht: betrokkene heeft het strafbare feit begaan maar is deswege niet strafbaar = ontslag van rechtsvervolgning.
Het tweede lid zou kunnen luiden: ... een klacht gegrond is maar geen tuchtmaatregel of geen andere tuchtmaatregel dan ...

Artikel 41, eerste lid

36. Over de redactie 'één van de in artikel 28 (31), eerste lid, Wet toezicht accountantsorganisaties bedoelde overtredingen' etc. zie opmerking bij artikel 23, lid 1.
37. In dit eerste lid zou nog opgenomen moeten worden dat AFM, voorzitter NOvAA, voorzitter NIVRA gelijktijdig met het verzoek een klacht tegen betrokkene moet indienen. Anders zouden zij misbruik van deze bevoegdheid kunnen maken door eerst tijdelijke doorhaling te vragen en pas later met een klacht te komen of deze klacht uiteindelijk niet in te dienen.
38. 'door te halen' moet zijn: te doen doorhalen. Immers de Accountantskamer haalt niet zelf door. Dit behoort tot de bevoegdheid van de AFM, respectievelijk het bestuur van het NIVRA dan wel het bestuur van de NOvAA (zie artikel 11, lid 6, sub b, Wta, artikel 63, lid 1, WRA en artikel 48, lid 1, WAA)
39. De Memorie van Toelichting (30397, nr. 3, blz. 11, laatste alinea, en blz. 22, art. 41) gaat ervan uit dat tijdelijke doorhaling leidt tot met onmiddellijke ingang op non-actief stellen van een accountant en dat een accountant hangende de procedure bij de Accountantskamer, niet bevoegd is als zodanig werkzaamheden te verrichten. Dit is een misverstand. De enige consequentie van (tijdelijke) doorhaling is (zie lid 8) dat betrokkene de titel RA of AA of de benaming accountant niet mag voeren. Betrokkene mag zijn werkzaamheden, ook controlewerkzaamheden, gewoon blijven uitvoeren. Immers, de feitelijke werkzaamheden van een accountant mogen door een ieder (zijn assistent of een ander en dus ook hijzelf) worden uitgevoerd. Hij kan tijdens de tijdelijke doorhaling een controle van een financiële verantwoording voltooien tot het moment van het afgeven van de accountantsverklaring. In het algemeen zal hij voor zijn controle enkele maanden, zo niet zes maanden of meer nodig hebben, zodat in feite vrij kort na het einde van de termijn van tijdelijke doorhaling hij de desbetreffende accountantsverklaring kan afgeven. Het effect van tijdelijke doorhaling moet niet overdreven worden.
Waarschijnlijk is een geldboete van €4500 een zwaardere straf voor betrokkene dan

een tijdelijke doorhaling van zes maanden.

40. De vraag rijst wat er gebeurt indien uiteindelijk, eventueel na beroep, een lichtere maatregel dan tijdelijke doorhaling wordt opgelegd. Kan de betrokken accountant de AFM of de voorzitter NIVRA/NOvAA, respectievelijk de accountantskamer zelf, aansprakelijk stellen wegens gedeelde inkomsten en beschadiging van de goede naam voor het blijkens de lichtere uitspraak op kennelijk onvoldoende gronden verzoeken van een voorlopige tijdelijke doorhaling, respectievelijk voor het inwilligen van dat verzoek? Indien de mogelijkheid van aansprakelijkstelling bestaat zullen de voorzitters naar alle waarschijnlijkheid nooit gebruik maken van de mogelijkheid voorlopige tijdelijke doorhaling te verzoeken.

Artikel 41, achtste lid

41. Dit lid is overbodig. Voor de titel registeraccountant is dit geregeld in artikel 58b Wet op de Registeraccountants, voor de titel Accountant Administratieconsulent in artikel 39b Wet op de Accountants-Administratieconsulenten en voor de benaming accountant in artikel 41 Wet op de Accountants-Administratieconsulenten. Bovendien is in deze artikelen nog geregeld dat niet alleen het voeren van de titel, c.q. benaming verboden is maar ook het zich op zodanige wijze gedragen dat daardoor bij het publiek redelijkerwijze de indruk moet worden gewekt dat de betrokkene tot het voeren van deze titel of benaming gerechtigd is.

Hoofdstuk V Het Beroep

Artikel 44, eerste lid

42. 'door te halen' moet zijn: te doen doorhalen. Immers het College haalt niet zelf door. Dit behoort tot de bevoegdheid van de AFM, respectievelijk het bestuur van het NIVRA dan wel het bestuur van de NOvAA.

Artikel 46, eerste lid

43. Het College dient ook de Accountantskamer na de uitspraak te informeren, dit in verband met het feit dat de Accountantskamer de tenuitvoerlegging van de opgelegde maatregelen moet gelasten (artikel 47). O.a. de uitvoering van artikel 46, tweede lid.

Artikel 46, tweede lid

44. 'de voorzitter van het NIVRA' en 'de voorzitter van de NOvAA' zou moeten zijn: het bestuur van het NIVRA, respectievelijk het bestuur van de NOvAA. In artikel 55, lid 5, WRA en artikel .., lid 5, WAA is het bestuur van het NIVRA, onderscheidenlijk het bestuur van de NOvAA belast met het beheer van het register. Krachtens artikel 63, lid 1, WRA en artikel 48, lid 1, WAA haalt het bestuur en niet de voorzitter een inschrijving in het register door. Zie in dit verband ook artikel 75, onder I en artikel 76, onder K, Wta.
45. Nota Bene. In artikel 63, lid 1, onder d, WRA moet de verwijzing naar artikel 35, tweede lid WRA worden aangepast. Hetzelfde geldt voor de respectievelijke artikelen

in de WAA.

46. De tuchtrechtelijke maatregelen van tijdelijke doorhaling en doorhaling kunnen niet worden opgenomen in het register maar leiden juist tot (tijdelijke) verwijdering van de inschrijving van betrokkene uit het register. Dit is niet geregeld. Verzuimd is ook te regelen dat na het einde van een tijdelijke doorhaling de AFM, respectievelijk het bestuur zorg dient te dragen voor herinschrijving van betrokkene.
47. De opname van opgelegde tuchtrechtelijke maatregelen in de registers kunnen pas worden uitgevoerd nadat de Accountantskamer daartoe opdracht heeft gegeven (artikel 47). Daarom zouden dit lid en het overeenkomstige artikel 9, lid 2 meer op zijn plaats zijn bij artikel 47.

Hoofdstuk VII Wijzigingen Wet AA en Wet RA

Artikel 50 a, eerste lid, en artikel 32 a, eerste lid

48. 'Artikel 28 van de Wet toezicht accountantsorganisaties' moet zijn artikel 31, eerste lid Wta.
49. In artikel 32a, eerste lid, ontbreekt de verwijzing naar artikel 28 (31), eerste lid, Wta.
50. Onduidelijk is of de klachtencommissie alle inbreuken op verordeningen van NIVRA en NOvAA kan behandelen of alleen inbreuken op verordeningen voor zover deze inbreuken niet vallen onder het bereik van artikel 51, eerste lid WAA, respectievelijk artikel 33, eerste lid WRA. Volgens de tekst geldt het eerste maar dat zal niet bedoeld zijn, gelet op de naar aanleiding van het advies van de Raad van State aangebrachte beperking met betrekking tot de competentie van de Accountantskamer in artikel 22, lid 1. Het complement van deze beperking moet dan gelden voor de klachtencommissie.
51. Er is in dit lid sprake van het handelen van een Accountant-Administratieconsulent, respectievelijk registeraccountant. In artikel 50 b gaat het echter over 'het zich gedragen'. Er wordt verder ook consequent gesproken over 'degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft'. Dus in plaats van het handelen zou moeten staan het gedrag. Echter gedrag valt niet onder het bereik van artikel 51, eerste lid WAA, artikel 33, eerste lid WRA en artikel 31 Wta. In die artikelen is sprake van werkzaamheden. Misschien moet in de wettekst of in de toelichting worden verduidelijkt dat onder het gedrag van een accountant jegens klager ook verstaan moet worden de wijze van uitvoering van werkzaamheden.

Artikel 50 a, tweede lid, en artikel 32 a, tweede lid

52. In dit lid is sprake van twee onafhankelijke plaatsvervangende voorzitters. Dit zullen in de praktijk te weinig blijken. De huidige Raad van Tucht Amsterdam en de Raad van Tucht Den Haag hebben vier respectievelijk drie plaatsvervangend voorzitters. Dit stelt de Raden in staat om elk meerdere Kamers te vormen. Dit blijkt in de praktijk nodig. De klachtencommissie zal slechts drie kamers kunnen vormen. Aangezien 80% van de klachten die bij de huidige Raden van Tucht worden ingediend in het nieuwe regime niet onder de competentie van de accountantskamer vallen betekent dit dat de

klachtencommissie erg veel werk zal krijgen. Drie kamers zullen onvoldoende blijken. Daarom zou in de wet in plaats van twee onafhankelijke voorzitters opgenomen moeten worden: ten minste twee onafhankelijke voorzitters.

Artikel 50 a, derde en vierde lid, artikel 32 a, derde en vierde lid

53. 'op voordracht van het bestuur' moet zijn: op voordracht van de besturen.

54. 'door de ledenvergadering van het NOvAA en de NIVRA' moet zijn: door de ledenvergaderingen van ...

56. Deze bepalingen kunnen in de uitvoering veel moeilijkheden geven. In de eerste plaats moeten de besturen van NIVRA en NOvAA tot een gezamenlijke voordracht komen. Dat is alleen mogelijk wanneer beide besturen hetzelfde willen. Dat is thans wel het geval maar is in het verleden ook anders geweest. Voorts vinden de ledenvergaderingen van NIVRA en NOvAA niet op hetzelfde moment plaats, namelijk in december, respectievelijk juni. Dat betekent dat een benoeming minstens zes maanden in beslag neemt, tenzij één van de organisaties zou besluiten een extra ledenvergadering te beleggen. Het betekent ook dat grote problemen ontstaan als de beide ledenvergaderingen het niet over alle kandidaten eens worden. Is een kandidaat die door de ene ledenvergadering wordt benoemd en door de andere ledenvergadering wordt afgewezen nu benoemd of niet?

Beter zou zijn in de wet op te nemen dat de jurist-leden van de Klachtencommissie door de Minister van Justitie worden benoemd en dat de ledenvergadering van het NIVRA op voordracht van het NIVRA-bestuur de helft van de leden benoemd en de ledenvergadering van het de NOvAA op voordracht van het NOvAA-bestuur de andere helft.

Artikel 50 b, tweede lid, en artikel 32 b, tweede lid

57. Er ontbreekt: de naam en het adres van degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft.

Artikel 50 f, eerste lid, onder a

58. 'de artikelen 60 b en volgende' moet zijn: de artikelen 50 b en volgende.

Artikel 50f, tweede lid, en artikel 32 f , tweede lid

59. Wie beoordeelt of het belang van klager of het gewicht van de gedraging kennelijk onvoldoende is?

Opnemen na 'indien': naar het oordeel van de voorzitter.

Vergelijk artikel 39, eerste lid Wtra.

Artikel 50 g, derde lid, en artikel 32 g, derde lid

60. De klager krijgt gelegenheid voor een repliek op het verweerschrift. Degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft krijgt geen gelegenheid voor een dupliek. Dit doet afbreuk aan een goede procesvoering. De klachtencommissie en de klager

worden zo pas ter zitting geconfronteerd met de reactie van de aangeklaagde op de repliek van klager.

In dit artikel zou alsnog de mogelijkheid van dupliek moeten worden opgenomen dan wel om de procesvoering te bekorten zou de mogelijkheid van repliek moeten vervallen.

Artikel 50 h, tweede lid, en artikel 32 h, tweede lid

61. Wie beoordeelt of de klacht kennelijk ongegrond is? Na 'indien' invoegen: naar het oordeel van de voorzitter.
62. Als de klacht kennelijk ongegrond is, heeft het dan zin degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft nog te horen? Na 'de klager' invoegen: en van degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft.
63. Als degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, afziet van het recht te worden gehoord, moet dan de klager nog wel worden gehoord of kan daarvan dan ook worden afgezien? Deze mogelijkheid is niet geregeld.

Artikel 50 j en artikel 32 j

64. Behalve de klager dient ook degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft in kennis te worden gesteld van de bevindingen en de conclusie van de Klachtencommissie.
Na 'de klager' invoegen: en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft.
65. In dit verband: de Memorie van Toelichting (30397, nr. 3, blz. 4, 4e alinea) spreekt de verwachting uit dat als een klacht gegrond wordt verklaard de betrokken accountant binnen zijn kantoor op zijn gedrag zal worden aangesproken. De vraag rijst op welke wijze het kantoor kennis draagt van de uitkomst van de klacht als de accountant zelf niet de leiding van zijn kantoor daarvan op de hoogte stelt. Het is zelfs mogelijk dat het kantoor niet weet dat een klacht is ingediend. Het informeren van het kantoor is niet geregeld.

Artikel 50k, lid 2 en artikel 32k, lid 2

65. Blijkens deze bepaling wordt zowel als het een gegrond verklaarde klacht betreft als wanneer het een ongegronde klacht betreft het oordeel van de klachtencommissie gepubliceerd. Is dit de bedoeling? De Memorie van Toelichting (30397, nr. 3, blz 4, 3e alinea, slot) zegt namelijk dat indien de klacht gegrond wordt verklaard, het oordeel wordt gepubliceerd. Op dit punt bestaat dus tegenspraak tussen de wet en de MvT.

Artikel 50 l en artikel 32 l

66. Zie de opmerking bij artikel 22, lid 3.

Algemene opmerking

67. Niet geregeld bij de procedure voor de klachtencommissie is dat deze commissie gerechtigd is tot het oproepen van getuigen, het horen van deskundigen en het laten verrichten van een boekenonderzoek bij de betrokken accountant of diens cliënt, zoals wel is geregeld voor de accountantskamer. Voor een goede behandeling van een klacht dient de klachtencommissie over deze bevoegdheden te beschikken.

Hoofdstuk VIII Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 52, eerste lid

68. 68 Aan de verwijzing naar de artikelen 42, eerste lid, WRA en 64, eerste lid, WAA, zou moeten worden toegevoegd: zoals deze artikelen luiden voor het tijdstip van inwerkingtreding van de Wet toezicht accountantsorganisaties. Bij genoemde wet komen deze artikelen immers te vervallen.
69. 69 Het overdragen van alle nog niet in staat van wijzen zijnde zaken door de Raden van Tucht aan de Accountantskamer betekent dat deze een zeer groot aantal zaken te behandelen zal krijgen die niet betrekking hebben op de kerntaken van registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten en die de Accountantskamer later nooit meer te behandelen zal krijgen omdat deze vallen onder de competentie van de klachtencommissie.
Een betere regeling zou zijn dat de Raden van Tucht bepalen welke van de aanhangige zaken, waarin het horen van partijen nog niet heeft plaats gevonden, vallen onder het bereik van artikel 33, lid 1 WRA, respectievelijk artikel 51, lid 1 WAA en deze zaken overdragen aan de accountantskamer. De tot de competentie van de accountantskamer behorende zaken die reeds in staat van wijzen zijn en de overige zaken, welke niet onder de competentie van de accountantskamer vallen, worden verder afgehandeld door de Raden van Tucht.

Memorie van Toelichting Tweede Kamer, 30 397 nr. 3

70. 70 blz. 3, 1e alinea
De tekst aan het einde van deze alinea luidt: 'Het gaat hier niet om de handhaving van de normen die gelden voor de beroepsuitoefening van de kerntaken van de accountant die door tuchtstraffen gehandhaafd moeten kunnen worden, maar het gaat om beoordeling of de wijze waarop de accountant de werkzaamheden uitvoert voldoet aan hetgeen daaraan in het algemeen in het maatschappelijk verkeer kan worden gesteld. Daarbij kan worden gekeken naar de wijze waarop door anderen uitvoering wordt gegeven aan die werkzaamheden, maar ook naar het relevante (consumenten)recht of behoorlijkheidsnormen.'

Deze tekst is verwarrend en onjuist. Immers het gaat ook bij de behandeling van de klachten door de klachtencommissie, duidelijk ook om handhaving van de gedrags- en beroepsnormen. Wanneer de accountant niet zijn publieke functie uitoefent, blijven deze normen toch gelden. Handhaving daarvan is evenzeer noodzakelijk als wanneer het om de publieke functie gaat.

71. 71 blz. 3, 2e alinea, laatste zin
Het woord 'vetrouwen' aanpassen in 'vertrouwen'.

blz. 6, laatste alinea

72. 'Het is aan het bestuur van het NIVRA en de NOvAA deze voorzitters voor te dragen voor benoeming door de ledenraad' moet zijn: Het is aan de besturen van het NIVRA en de NOvAA deze voorzitter voor te dragen voor benoeming door de respectievelijke ledenvergaderingen van beide organisaties.
73. Deze leden worden benoemd door de ledenvergadering' moet zijn: Deze leden worden ... door de ledenvergaderingen.
74. blz. 7, 2e alinea, eerste zin
'...dat in het maatschappelijk verkeer aan de objectiviteit, onafhankelijkheid, integriteit en vakbekwaamheid aan het accountantsberoep verbonden wordt' moet zijn: van accountants verbonden wordt.
75. blz. 9, 2e regel
'artikelen 28 van de Wta' moet zijn: artikelen 31 van de Wta
76. blz. 9, 2e alinea, laatste zin
'Het is niet de verwachting dat snel misbruik zal zijn van klachtrecht' moet zijn: Het is niet de verwachting dat snel misbruik zal worden gemaakt van klachtrecht.
77. blz. 9, laatste regel
ärtikel 28 van de Wta' moet zijn: artikel 31 van de Wta
78. blz. 10, 5e regel
'artikel 28 van de Wta' moet zijn: artikel 31 van de Wta
79. blz. 10, 1e alinea, voorlaatste regel
'vrager' moet zijn: klager
80. blz. 10, 2e alinea, 5e en 6e regel
' Niet opnieuw door de klager ter zake van dat handelen opnieuw een tuchtprocedure wordt gestart' moet zijn: Niet opnieuw door de klager ter zake van dat handelen een tuchtprocedure wordt gestart.
81. blz. 11, 6e regel
'en 28 van de Wta' moet zijn: en 31 van de Wta.
82. blz 11, 1e alinea, 3e regel
'ertoe leiden' moet zijn: ertoe kan leiden
83. blz. 13, 8e regel
'ook werkzaamheden verrichten' moet zijn: ook andere werkzaamheden verrichten
84. blz. 18, 2e alinea, laatste regel
'artikel 28, eerste lid, van de Wta' moet zijn: artikel 31, eerste lid, van de Wta

85. blz. 19, artikel 24, 2e regel
'registeraccoun' moet zijn: registeraccountant
86. blz. 20, artikel 28, 6e regel
'kan in dit verband zeer wel wenselijk zijn....' moet zijn: Het kan in dit verband ...
87. blz. 22, artikel 41, 8e regel van onderen
'ook al behandeld de accountantskamer' moet zijn: ook al behandelt de accountantskamer
88. blz. 22, artikel 41, 5e t/m 2e regel van onderen
'Op grond van het zevende lid ... hebben plaats gevonden.' moet zijn: Op grond van het zevende lid ...hebben plaatsgevonden, aan tuchtrechtspraak blijft onderworpen.
89. blz. 24, 1e en 2e regel
'De accountantskamer stelt op grond van artikel 9respectievelijk het NIVRA dat uitspraak is gedaan' moet zijn: De accountantskamer stelt op grond van artikel 9 ... respectievelijk het NIVRA ervan in kennis dat uitspraak is gedaan ...
90. blz. 24, Artikel 50b, 1e regel
'de accountantskamer' moet zijn: de klachtencommissie.
91. blz. 25, 1e regel
'...heeft het voortzetten van de klachtprocedure de waarde meer' moet zijn: heeft het voortzetten van de klachtprocedure geen waarde meer. (beter: geen zin meer).
92. blz. 25, artikel 50 e, laatste regel
'het bewuste lid' moet zijn: het bewuste lid, onderscheidenlijk de bewuste leden.
(er wordt namelijk gesproken van: één of meer leden)
93. blz. 25, artikel 50f, 3e regel
'Ook in geval' moet zijn: In geval
94. blz. 26, artikelen 50i tot en met 50k
'betrokkene' moet zijn: betrokkenen.